

Giải câu 1 trang 11 vở bài tập Tiếng Việt lớp 5

Đọc và tìm các phần mở bài, thân bài, kết bài của bài văn dưới đây:

Hoàng hôn trên sông Hương

Cuối buổi chiều, Huế thường trở về trong một vẻ yên tĩnh lạ lùng, đến nỗi tôi cảm thấy hình như có một cái gì đang lắng xuống thêm một chút nữa trong thành phố vốn hằng ngày đã rất yên tĩnh này.

Mùa thu, gió thổi mây về phía cửa sông, mặt nước phía dưới cầu Tràng Tiền đen sẫm lại, trong khi phía trên này lên mãi gần Kim Long, mặt sông sáng màu ngọc lam in những vệt mây hồng rực rỡ của trời chiều. Hình như con sông Hương rất nhạy cảm với ánh sáng nên đến lúc tối hẳn, đứng trên cầu chăm chú nhìn xuống, người ta vẫn còn thấy những mảnh sắc mơ hồng ửng lên như một thứ ảo giác trên mặt nước tối thẫm. Phố ít người, con đường ven sông như dài thêm ra dưới vòm lá xanh của hai hàng cây.

Phía bên sông, xóm Cồn Hến nấu cơm chiều, thả khói nghi ngút cả một vùng tre trúc. Đâu đó, từ sau khúc quanh vắng lặng của dòng sông, tiếng lanh canh của thuyền chài gỡ những mẻ cá cuối cùng truyền đi trên mặt nước, khiến cho mặt sông nghe như rộng hơn. Và khi dãy đèn bên đường bắt đầu thấp lên những quả tròn màu tím nhạt, chuyển dần sang màu xanh lá cây và cuối cùng nở bung ra trong màu trắng soi rõ mặt người qua lại thì khoảnh khắc yên tĩnh của buổi chiều cũng được chấm dứt.

Huế thức dậy trong một nhịp chuyển động mới, đi vào cuộc sống ban đầu của nó.

Theo Hoàng Phủ Ngọc Tường

Đáp án

Phần	Giới hạn	Nội dung
Mở bài	Từ đầu... đến trong thành phố vốn hằng ngày đã rất yên tĩnh này	Huế đặc biệt yên tĩnh lúc hoàng hôn xuống.
Thân bài	Từ Mùa thu... đến buổi chiều cũng chấm dứt	Sự thay đổi màu sắc của sông Hương và hoạt động của con người bên sông từ lúc hoàng hôn đến lúc thành phố lên đèn
Kết bài	Phần còn lại	Sự thức dậy của Huế sau hoàng hôn.

Phân thân bài chia làm 2 đoạn:

Đoạn 1 từ "Mùa thu... đến hai hàng cây": Sự thay đổi sắc màu của sông Hương từ hoàng hôn đến tối hẳn.

Đoạn 2 (còn lại): Hoạt động của con người bên sông từ lúc hoàng hôn đến lúc thành phố lên đèn.

Giải câu 2 trang 12 vở bài tập Tiếng Việt lớp 5

Thứ tự miêu tả trong bài văn trên có gì khác với bài Quang cảnh làng mạc ngày mùa mà em đã được học? Từ hai bài văn đó, hãy rút ra nhận xét về cấu tạo của bài văn tả cảnh.

Đáp án

Quang cảnh làng mạc ngày mùa

Hoàng hôn trên sông Hương

Tả từng bộ phận của cảnh vật theo thứ tự:

Tả sự thay đổi của cảnh vật theo thứ tự thời gian:

- Giới thiệu màu sắc bao trùm làng quê ngày mùa là màu vàng.
- Tả các màu vàng khác nhau của cảnh, vật.
- Tả thời tiết, con người.

- Nêu nhận xét chung về sự yên tĩnh của Huế lúc hoàng hôn.
- Tả sự thay đổi sắc màu của sông Hương từ lúc bắt đầu hoàng hôn đến lúc tối hẳn.
- Tả hoạt động của con người bên bờ sông, mặt sông từ lúc bắt đầu hoàng hôn đến lúc thành phố lên đèn.
- Tả sự thức dậy của Huế sau hoàng hôn.

⇒ Nhận xét về cấu tạo của bài văn tả cảnh:

Bài văn tả cảnh gồm 3 phần : mở bài, thân bài và kết bài

- Mở bài: Giới thiệu bao quát về cảnh sẽ tả.
- Thân bài: Tả từng phần của cảnh hoặc sự thay đổi của cảnh theo thời gian.
- Kết bài : Nêu nhận xét hoặc cảm nghĩ của người viết.

Luyện tập vở bài tập Tiếng Việt lớp 5

Nhận xét cấu tạo của bài văn sau:

Nắng trưa

Nắng cứ như từng dòng lửa xối xuống mặt đất.

Buổi trưa ngồi trong nhà nhìn ra sân, thấy rất rõ những sợi không khí bé nhỏ, mỏng mảnh, nhẹ tênh, vòng vèo lượn từ mặt đất bốc lên, bốc lên mãi.

Tiếng gì xa vắng thế? Tiếng võng kẽo kẹt kêu buồn buồn từ nhà ai vọng lại. Thỉnh thoảng, câu ru em cất lên từng đoạn ạ ời... Hình như chị ru em. Em ngủ và chị cũng thiu thiu ngủ theo. Em chợt thức làm chị bừng tỉnh và tiếp tục câu ạ ời. Cho nên câu hát cứ cất lên từng đoạn rồi ngừng lại, rồi cất lên, rồi lại lịm đi trong cái nặng nề của hai mi mắt khép lại.

Con gà nào cất lên một tiếng gáy. Và ở góc vườn, tiếng cục tác làm nắng trưa thêm oi ả, ngọt ngọt. Không một tiếng chim, không một sợi gió. Cây chuối cũng ngủ, tàu lá lặng đi như thiếp vào trong nắng. Đường làng vắng ngắt. Bóng tre, bóng chuối cũng lặng im.

Áy thế mà mẹ phải vợ vội cái nón cũ, đội lên đầu, bước vào trong nắng, ra đồng cấy nốt thửa ruộng chưa xong.

Thương mẹ biết bao nhiêu, mẹ ơi!

Theo Băng Sơn

Đáp án

Cấu tạo của bài Nắng trưa:

Phần	Giới hạn	Nội dung
Mở bài	Nắng cứ như từng dòng lửa xối xuống mặt đất.	Nhận xét chung về nắng trưa.
	Từ Buổi trưa trong nhà... đến bốc lên mãi	Không khí bốc lên trong nắng dữ dội.
Thân bài	Từ Tiếng gì xa vắng... đến hai mi mắt khép lại	Tiếng võng tiếng hát ru em trong nắng trưa.
	Từ Con gà nào... đến bóng chuối cũng lặng im	Cây cối và con vật trong nắng trưa.
	Từ Áy thế mà... đến cấy nốt thửa ruộng chưa xong	Hình ảnh mẹ trong nắng trưa.
Kết bài	Thương mẹ biết bao nhiêu, mẹ ơi!	Cảm nghĩ về mẹ